

Kasutus- ja hooldusjuhised

Juhendmaterjal kehtib järgmiste toodete ja tootegruppide kohta:

- * katteprofiilid (kiviprofiil, BP 20A/B, BP 35A/B, Klassik A/B, valtsprofiil jt õhukesest lehtterasest profileeritud katuse- ja seinakatted)
- * vihmaveesüsteemid
- * sileplekk ja sileplekist toodetud plekitooted
- * turvatooted (redelid, katusesillad, lumetõkked jms)
- * kergtalad

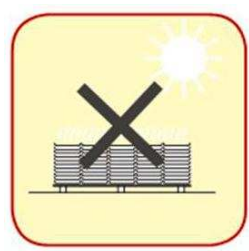
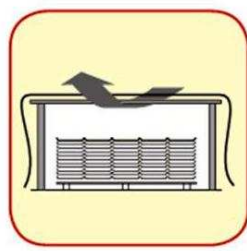
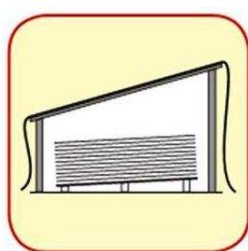
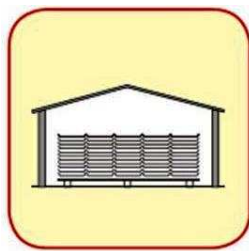
Paigaldusele eelnev ladustamine

Tehasest saabunud paanid tõstetakse ehitusplatsile maha horisontaalasendis ja asetatakse tasasele pinnale eelnevalt kliendi poolt ette valmistatud alusele, mis asetseb maapinnast vähemalt 200 mm kõrgusel ja koosneb umbes 1 meetri tagant asetatud laagidest. Üldjuhul transporditakse paane pealtlaetava autoga, millel on kraana. Juhul kui kraana puudub, tuleb paanid koormast maha tõsta ükshaaval. Sealjuures peab vaatama, et teravad löikeservad ei vigastaks alumise paani pinnakatet. Paanid tuleb **maha tõsta, mitte tõmmata**. Pikki paane ei tohi tõsta otstest, vaid külgservadest.

Tsingitud ja alumiiniumist paane ei tohi välitingimustes ladustada tarnepakendis **üle ühe nädala**. Soovitatav on katuse- ja seinamaterjale ladustada kinnises, õhutatavas ja normaaltemperatuuriga ruumis. Vältida tuleks agressiivsete ainete lähedust (happed, soolad jm).

Välitingimustes tuleb paane kaitsta otseste sademete eest ning vältida vee ja niiskuse kogunemist paanide vahele. Paanidel tuleb tarnepakend eemaldada, laduda ümber kaldpinnale (pikikalle), asetades paanide vahele puitliistud nii, et paanide vahele sattunud vesi saaks ära voolata või aurustuda. Juhul, kui paanid virnastatakse välitingimustes, peab virna kinni katma vettpidava kattega nii pealt kui ka külgedelt, et oleks tagatud tuulutus paanide vahel (ka kõige ülemise paani ja katematerjali vahel).

Pinnakattega (värv- ja plastkattega) paane võib ladustada pakendatult **kuni kaks nädalat**. Pikemal ladustamisel tuleb järgida tsinkplaadi ladustamise juhiseid.

Polüesterkattega sileplekk ja sileplekist toodetud käsiplekitooted on üldjuhul kaetud kaitsekilega. Kiletatud tooteid ei tohi hoida UV-kiirguse käes. Päikesekiirguse toimel võib kaitsekile muutuda rabedaks, mistõttu kile eemaldamine toodetelt võib muutuda võimatuks. Ladustamise juhiste eiramise korral võivad tekkida nn valge rooste ja värvi ning muud kahjustused. Sel juhul garantiiga seonduv ei kehti.

Kasutus- ja hooldusjuhised

Terastoodete eluiga mõjutavad välised faktorid

Hoone ümber olev keskkond avaldab suurt mõju värvi vananemisele. Peamised värvkatte omadusi mõjutavad tegurid on:

- * UV-kiirgus
- * väävli-, lämmastiku- ja klooriühendid
- * orgaanilised mõjurid (sammal, okkad, puulehed jms)
- * mehaanilised kahjustused (mõlgid, kriimud)
- * eeltoodud tegurite koosmõju

Tiheda liiklusega teed, saastavad tehased jms mõjutavad terastoodet kaitsva värvi- ja tsingikihi eluiga. Päikesekiirgus mõjutab värvikihi vananemist kahel viisil: ultraviolettkiirguse ja kuumusega. Pikas perspektiivis soodustavad mõlemad värvi kahjustumist. Heledad värvid saavad päikesest vähem kahjustada ja seega on nende eluiga üldiselt pikem kui tumedamatel toonidel, mis võivad muutuda väga kuumaks. Katustele, mis on lõuna poole ning väikese kaldega, avaldab päike rohkem mõju kui neile, mis on põhja poole. Samuti soodustab värvi vananemist soolase vee lähedus ehk mereline kliima.

Toodete esteetiline ja tehniline eluiga

Terasest katuse- ja seinaprofiilide puhul mõõdetakse eluiga kahel viisil: esteetiliselt ja tehniliselt.

Esteetiline eluiga on aeg, mille möödudes on värvikiht muutunud niipalju, et ei vasta enam nõuetele (see, mis on aktsepteeritav värvi ja läike muutus, sõltub hindajast). Esteetilise eluea määrab tootevalik ja ehitusdisain. Selleks tuleb:

- * valida õige kattekiht vastavalt keskkonnale
- * valida materjalid kinnitustele ja varustustele nii, et ei oleks võimalik elektrokeemilise korrosiooni teke
- * ehitada nii, et vältida üleliigset vett
- * paigaldada korralikult ja vältida kriimustusi toodetel
- * kontrollida plekki regulaarselt ja parandada värvikahjustused pindmisel kihil kohe, kui see on vajalik
- * loputada plaadid, mida vihmavesi pole puhastanud

Tehniline eluiga on aeg, mille möödudes paan ei suuda enam kaitsta hoonet või alusehitist. Tehniline eluiga on tavaliselt märgatavalt pikem kui esteetiline.

Originaalse kattega terastooted kestavad sõltuvalt pinnakattest ja keskkonnatingimustest 25—50 aastat. Vihmaveesüsteemide korral toimub amortiseerumine kiiremini.

HOOLDUS

Regulaarne hooldus tagab teraskatusele pika kasutusaja ja visuaalse esteetilisuse.

Katusele minnes peab meeles pidama, et katuseplaatidel käies tuleb püüda astuda ainult laine põhja ja kohale, mille all on roovitis. Kasutada tuleks ainult puhastatud ja mittelibiseva kummitallaga jalatseid. Õnnetuste vältimiseks tuleb kasutada ka turvaköit. Profiilplekiga ei tohi töötada tugeva tuulega ja märgades oludes.

ETTEVAATUST! Katusel liikudes tuleb olla ettevaatlik. Niiske, märg ja jäätunud plekk on väga libe.

Katuselt ja vihmaveerennidest on soovitatav eemaldada sinna kogunenud sodi. Peamiselt on nendeks puulehed ja okkad. Hoolduse tihedus sõltub hoone ümbrusest ja asukohast. Kui ümbrus on tolmas ja läheduses on palju puid-põõsaid, peaks katust puhastama vähemalt kaks korda aastas — kevadel ja sügisel.

Tavaliselt eemaldab küll vihmavesi katusele kogunenud prahi, aga väiksemat orgaanikat (sammal jms) on raske pealiskaudsel vaatlemisel tuvastada. Saaste moodustab tsingiga kiirelt lahustuvad ühendid ja peamine korrosioonikaitsekiht (tsingikiht) saab kahjustatud.

Kasutus- ja hooldusjuhised

Lisaks seob saaste vett, mis hoiab kahjustatud kohad pidevalt niisked ja rooste tekkimise oht suureneb järsult. Peamised kogunemise kohad, kust praht tuleb eemaldada, on neelud ja liitekohad ning vihmaveerennid ja torud.

Suurema osa prahist saab katuselt eemaldada sooja vee ja pehme harjaga, mis ei tekita pinnakattele mehaanilisi vigastusi. Katusele kleepunud saastet, nagu lindude väljaheited, tolmu jms, saab eemaldada voolava vee või survepesuri abil. Võib kasutada ka õrnu ja neutraalseid pesuaineid vastavalt tootja kasutusjuhisele. Pesemisjääd loputada hoolikalt. Puhastamisel ei ole lubatud kasutada lahusteid või muid reagente. Agressiivsed kemikaalid võivad pinnakatet ja tsingikihti pöördumatult kahjustada.

Suure lumekoormuse korral tuleb katuselt eemaldada liigne lumi, mis võib pöördumatult kahjustada katuse lisatarvikuid (lumetõkked, käiguteed, redelid, läbiviigud, luugid jpt) ja saada ohuks hoone stabiilsusele.

Juhised paigalduse käigus tekkida võivate vigastuste vältimiseks

- * Võimalikult lühike toodete ladustamisaeg.
- * Paigaldusjuhistes toodud töövahendite kasutamine (mitte mingil juhul ei tohi kasutada abrasiivseid löikevahendeid ja ketaslõikureid jms).
- * Lõikepuru kohene eemaldamine.
- * Sobivate jalanõude kasutamine paigaldustöödel.
- * Paigalduse käigus tuleb vältida mustuse sattumist katusele (muld, liiv jms abrasiivne materjal).
- * Tekkinud kriimustuste kohene parandamine Bestroof OÜ tarnitud parandusvärviga. Juba roostes koht tuleb puhastada liivapaberiga, kruntida ja värvida parandusvärviga. Kruntvärvini ulatuva kahjustuse korral võib kasutada parandusvärvi, tsingikihti läbiva kahjustuse korral tuleb kahjustatud kohta värvida parandusvärviga vähemalt kaks korda.
- * Lõikeservade värvimine on oluline mereäärses kliimas või eriti agressiivses tööstuskeskkonnas.
- * Väga tõsiste kahjustuste või katuse värvitooni muutmise soovi korral tuleb kasutada spetsiaalseid plekk-katuse värve, mille kasutamisel tuleb järgida tootja nõudeid ja juhiseid

Pulbervärvitud toodete (peamiselt turvatooted – redelid, sillad, torulumetõkked ja ka rennikonksud) hoolduseks piisab nende puhastamisest sooja vee ja pehme harjaga. Kriimustused parandada parandusvärviga.

Kui turvatooted paigaldatakse uuele hoonele või renoveeritud katusele, tuleb esimese aasta jooksul kontrollida kinnituskruvide pingsust iga 4 kuu tagant, kuna katuseroovide kuivades võib kinnitus lõdvemaks muutuda. Uute palkmajade puhul võib maja vajumine põhjustada survet seinaredelite kinnitusjalgadele. Seetõttu tuleb neid kontrollida kogu palkmaja vajumisaja jooksul.

Igal aastal tuleb kontrollida katuse turvatoodete kruvide ja poltide pingsust. Erilist tähelepanu tuleb pöörata katusel paiknevate toodete kinnituskohtade hermeetilisusele ja kindlale kinnitusele aluskonstruktsiooni külge.

Torulumetõkked on arvestatud vastavalt piirkondlikele soovitudele ca 180 kg/m² lumekoormusele eeldades, et lumetõke on paigaldatud kogu räästa pikkusele. Kui lumekoormus ületab lubatu, tuleb seda vähendada. Katusel olev lumemass võib jääda kompaktselt massiks. Kui lumetõket ei ole paigaldatud kogu räästa pikkusele, tuleb lund eemaldada või muul moel lumekoormust vähendada, et see vastaks eespool toodud arvestusele. Katuseredelid ja katusesillad ei ole määratud taluma kogu katuse lumekoormust – eriti mitte liikuvaid lumemasse – vaid lume liikumist tuleb tõkestada ja koormust suunata lumetõketele. Kui lumetõkkeid ei ole, tuleb lumi eemaldada perioodiliselt katuseredeli mõlemalt poolt koormuse vähendamiseks.

Kasutus- ja hooldusjuhised

Kinnitusvahendite (kruvid, mutrid, poldid) seisukorda kontrollitakse peamiselt visuaalselt. Roostes või muul moel kahjustatud kinnitusvahendid asendada uutega. Mitte pingul olevad kinnitusvahendid pingutada (kruvid võivad joonpaisumise mõjul tekkivate pingete tõttu ajapikku lahti tulla). Vajadusel teha värviparandusi.

Vihmaveesüsteemidel jälgida rennidel ummistusi ja sodi kogunemist. Puhastada regulaarselt vastavalt vajadusele. Kontrollida rennidete liitekohtade ja otste hermeetilisust, neetide jms kinnitusvahendite olemasolu ja seisukorda. Kui liitekohad ei pea vett, tuleb needid lahti puurida, jätkukohad korrektselt puhastada ja silikoonida ning kinnitada suuremate neetidega. Võimalikud roostekahjustused puhastada, kruntida ja värvida parandusvärviga.

Kontrollida, kas vihmaveetorudesse pole tekkinud ummistusi, vajadusel ummistus eemaldada.

Kontrollida torude jätkukohti, vajadusel kasutada neetimist.

Rennide ummistumist lehtede jm sodiga ei ole soovitatav takistada võrkudega, kuna see korjab sodi võrgule ja niimoodi ei pruugi vesi üldse rennidesse jõuda ning vihmaveesüsteem kaotab oma mõtte.

NB! Ärge tehke värvimistöid parandusvärviga otsese päikesevalguse käes või liiga külma ilmaga.